

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อการพัฒนาการดำเนินการวิจัย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) และ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อรูปแบบการพัฒนา
ความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อย
แก่นสารสินธุ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเชิงพรรณนา ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การก่อตั้งโครงการ

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การก่อตั้งโครงการ

ลักษณะประชากร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	217	56.8
1.2 หญิง	165	43.2
รวม	382	100.0
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	6	1.6
2.2 31 – 40 ปี	80	20.9
2.3 41 - 50 ปี	222	58.1
2.4 51 – 60 ปี	52	13.6
2.5 61 ปีขึ้นไป	22	5.8
รวม	382	100.0
3.ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	100	26.2
3.2 มัธยมศึกษา	209	54.7
3.3 อนุปริญญา	19	5.0
3.4 ปริญญาตรี	54	14.1
3.5 สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
รวม	382	100.0

ลักษณะประชากร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4. อาชีพ		
4.1 เกษตรกรรม	202	52.9
4.2 ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน	15	3.9
4.3 รับจ้าง	68	17.8
4.4 ค้าขาย	86	22.5
4.5 อื่น ๆ ระบุ	11	2.9
รวม	382	100.0
5. รายได้ (ต่อเดือน)		
5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	6	1.6
5.2 5,001 ถึง 10,000 บาท	101	26.4
5.3 10,001 ถึง 15,000 บาท	243	63.6
5.4 15,001 ถึง 20,000 บาท	24	6.3
5.5 อื่น ๆ มากกว่า 20,001 บาท	8	2.1
รวม	382	100.0
6. การก่อตั้งโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน		
6.1 เกิดจากกระบวนการการจัดทำแผนแม่บทชุมชน	128	33.5
6.2 เกิดจากการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่ม	247	64.7
6.3 เกิดจากการส่งเสริมของหน่วยงาน	4	1.0
6.4 อื่น ๆ ระบุ	3	0.8
รวม	382	100.0

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จำนวน 382 คน พบว่า

เพศ บุคลากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8

รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2

อายุ บุคลากรส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41 ถึง 50 ปี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ

58.1 รองลงมาอยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 อายุระหว่าง 51 ถึง 60 ปี

จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 อายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8

และ อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

ระดับการศึกษา บุคลากรส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 209 คิดเป็นร้อยละ 54.7 รองลงมา ระดับประถมศึกษา จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 ระดับปริญญาตรี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 และระดับอนุปริญญา จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

อาชีพ บุคลากรส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกรรม จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงนามีอาชีพค้าขาย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 อาชีพรับจ้าง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 อาชีพรับราชการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 และอาชีพอื่น ๆ อาทิ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน เกษียณอายุ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

รายได้ บุคลากรส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 มีรายได้มากกว่า 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

การก่อตั้งโครงการ พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน บุคลากรส่วนใหญ่เกิดจากการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่ม จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 และรองลงมา เกิดจากกระบวนการจัดทำแผนแม่บทชุมชน จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 เกิดจากการส่งเสริมของหน่วยงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และเกิดจากแนวคิดอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ในระยะที่ 1 นี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน โดยได้ตั้งสมมติฐานว่าปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านการควบคุม ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีผลต่อการดำเนินงานการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กระจายในพื้นที่ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 382 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำเสนอตามขั้นตอนการปฏิบัติของการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ลิสเรล (LISREL) โดยเริ่มต้นจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย การกำหนดข้อมูลจำเพาะตามรูปแบบความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงเส้นของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย การตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปลิสเรล (LISREL) และการตรวจสอบคุณสมบัติของข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติการตรวจสอบความตรงของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย การปรับแบบจำลอง และทดสอบความตรง จนแบบจำลองสมมติฐานการวิจัยมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แล้วสรุปแบบแปลความหมายผลการวิเคราะห์ โดยจำแนกค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุออกเป็นอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมของตัวแปร ตามรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาสภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ในระยะที่ 1 จะนำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดและสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยเริ่มการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัว ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ต้องการการยืนยัน ความถูกต้องของข้อค้นพบและการตีความหมายข้อค้นพบซึ่งจะกระทำได้อย่างถูกต้องโดยมีเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้
 - 1.1 สถิติเชิงพรรณนาเพื่อแจกแจงคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
 - 1.2 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประจักษ์และความสัมพันธ์ระหว่างตัวประจักษ์กับตัวแปรแฝง
 - 1.3 การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปลิสเรล (LISREL) เป็นสถิติวิเคราะห์หลักเพื่อหาอิทธิพลของตัวแปรแต่ละตัว นอกจากนั้นยังใช้แบบจำลองมาตรวัด (Measurement Model) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประจักษ์กับตัวแปรแฝง

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Minimum	แทน	ค่าต่ำสุด

Maximum	แทน	ค่าสูงสุด
Skewness	แทน	ค่าความเบ้
Kurtosis	แทน	ค่าความโค้ง
ρ_c	แทน	ค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปรประจักษ์
ρ_v	แทน	ค่าเฉลี่ยของการผันแปรที่สกัดได้
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
R^2	แทน	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง (Square Multiple Correlation)
χ^2	แทน	ค่าสถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square)
df	แทน	องศาอิสระ (Degree of Freedom)
GFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit Index)
AGFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแล้ว (Adjusted Goodness of fit Index)
RMSEA	แทน	ค่าประมาณความคาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square error of Approximation)
SRMR	แทน	ค่ารากที่สองของเศษเหลือที่ทำให้เป็นค่ามาตรฐาน (Standardized Root Mean Squares residual)
CN	แทน	ค่าขนาดตัวอย่างวิกฤติ (Critical N)
DE	แทน	อิทธิพลทางตรง (Direct Effects)
IE	แทน	อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects)
TE	แทน	อิทธิพลรวม (Total Effects)
สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร		
LEA	แทน	ปัจจัยด้านผู้นำ
PAR	แทน	ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน
BOA	แทน	ปัจจัยด้านคณะกรรมการ
MON	แทน	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน
PUB	แทน	ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์

CON	แทน บัณฑิตด้านการควบคุม
PRO	แทน บัณฑิตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
CUL	แทน บัณฑิตด้านวัฒนธรรมองค์กร
MAN	แทน บัณฑิตด้านการบริหารจัดการ
QUA	แทน ระดับความสำเร็จด้านคุณภาพชีวิต
ECO	แทน ระดับความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ
RED	แทน ระดับความสำเร็จด้านการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้
OPP	แทน ระดับความสำเร็จด้านการสร้างโอกาส
DEM	แทน ระดับความสำเร็จด้านการพัฒนาประชาธิปไตย
SUS	แทน ระดับความสำเร็จทุกด้าน

2. ผลการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานในการตรวจสอบตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง โดยใช้โปรแกรม

ข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปลิสเรล (LISREL) คือ ลักษณะของข้อมูลต้องกระจายแบบโค้งปกติ ทุกตัวแปรจะต้องได้ทั้ง 2 ค่า คือ ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ไม่เกิน บวกและลบ 1 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลตรวจสอบค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	\bar{x} ค่าเฉลี่ย	S.D. (ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน)	Skewness (ค่าสถิติความ เบ้)	Kurtosis (ค่าความโด่ง)
1. บัณฑิตด้านผู้นำ	4.96	.112	.061	.336
2. บัณฑิตการมีส่วนร่วมของ ประชาชน	4.87	.228	.163	.846
3. บัณฑิตด้านคณะกรรมการ	4.83	.276	.692	.961

ตัวแปรอิสระ	\bar{x} ค่าเฉลี่ย	S.D. (ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน)	Skewness (ค่าสถิติความ เบ้)	Kurtosis (ค่าความโค้ง)
4. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การเงิน	4.39	.552	-.513	-.828
5. ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์	4.59	.402	-.401	-.354
6. ปัจจัยด้านการควบคุม	4.34	.592	-.459	-.106
7. ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	4.31	.672	-.504	-.081

จากตารางที่ 7 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร
ทั้ง 7 ตัว และได้นำข้อมูลดังกล่าวมาทดสอบคุณลักษณะของข้อมูลว่ามีการกระจายเป็นโค้ง
ปกติหรือไม่โดยทดสอบค่าสถิติความเบ้ (Skewness) และค่าความโค้ง (Kurtosis) ของตัวแปร
อิสระมีค่าไม่เกิน บวก ลบ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายอดของโค้งข้อมูลทั้งหมดมีการกระจายเป็น
โค้งปกติ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 8 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติความเบ้
(Skewness) และค่าความโค้ง (Kurtosis) ของตัวแปรคั่นกลาง และตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ	\bar{x} ค่าเฉลี่ย	S.D. (ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน)	Skewness (ค่าสถิติความ เบ้)	Kurtosis (ค่าความ โค้ง)
1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.74	.344	-.190	.071
2. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	4.90	.235	-.061	.309
3. ความสำเร็จด้านคุณภาพชีวิต	4.76	.755	.481	.602
4. ความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ	4.74	.360	-.984	-.561
5. ความสำเร็จด้านการลดรายจ่ายเพิ่ม รายได้	4.63	.407	-.507	-.263
6. ความสำเร็จด้านการสร้างโอกาส	4.68	.369	-.947	-.451
7. ความสำเร็จด้านการพัฒนา ประชาธิปไตย	4.93	.177	-.366	.563

จากตารางที่ 8 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ทั้ง 7 ตัว และได้นำข้อมูลดังกล่าวมาทดสอบคุณลักษณะของข้อมูลว่ามีการกระจายเป็น โค้ง ปกติหรือไม่โดยทดสอบค่าสถิติความเบ้ (Skewness) และค่าความโค้ง (Kurtosis) ของตัวแปร คั่นกลางและตัวแปรตาม มีค่าไม่เกิน บวก ลบ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายอดของ โค้งข้อมูลทั้งหมดมีการกระจายเป็น โค้งปกติ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	LEA	PAR	BOA	MON	PUB	CON	PRO	CUL	MAN	QUA	ECO	RED	OPP	DEM
LEA	1.000													
PAR	.000	1.000												
BOA	.000	.000	1.000											
MON	.021	.000	.000	1.000										
PUB	.000	.007	.000	.000	1.000									
CON	.053	.000	.000	.000	.000	1.000								
PRO	.081	.000	.000	.000	.000	.000	1.000							
CUL	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000						
MAN	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000					
QUA	.005	.470	.002	.640	.510	.878	.817	.035	.020	1.000				
ECO	.000	.000	.000	.153	.000	.012	.007	.000	.000	.000	1.000			
RED	.000	.001	.000	.167	.397	.327	.855	.000	.000	.507	.000	1.000		
OPP	.000	.000	.000	.061	.000	.001	.000	.000	.000	.033	.000	.000	1.000	
DEM	.000	.000	.001	.030	.000	.001	.007	.000	.000	.063	.000	.000	.004	1.000

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแปรคั่นกลาง และตัวแปรตาม ทั้งหมด 13 ตัว รวม 91 ค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมดทุกค่าซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .000 ถึง .878 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแปรคั่นกลาง และตัวแปรตาม สามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 9 ถึง 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	LEA	PAR	BOA	MON	PUB	CON	PRO
1. LEA	1.000						
2. PAR	.000	1.000					
3. BOA	.000	.000	1.000				
4. MON	.000	.000	.000	1.000			
5. PUB	.021*	.007	.000	.000	1.000		
6. CON	.053*	.000	.000	.000	.000	1.000	
7. PRO	.081*	.000	.000	.000	.000	.000	1.000

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด 6 ตัว รวม 21 ค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมดทุกค่าซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .000 ถึง .081 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระปัจจัยด้านผู้นำ (LEA) กับปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (PRO) สูงสุดและรองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำ (LEA) กับ ปัจจัยด้านการควบคุม (CON) ปัจจัยด้านผู้นำ (LEA)กับ ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ (PUB) และ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน(PAR) กับ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน (MON) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .081, .053, .021 และ .007 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรคั่นกลาง

ตัวแปร	LEA	PAR	BOA	MON	PUB	CON	PRO	CUL	MAN
1. LEA	1.000								
2. PAR	.000	1.000							
3. BOA	.000	.000	1.000						
4. MON	.000	.000	.000	1.000					
5. PUB	.021*	.007	.000	.000	1.000				
6. CON	.053*	.000	.000	.000	.000	1.000			
7. PRO	.081*	.000	.000	.000	.000	.000	1.000		
8. CUL	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000	
9. MAN	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัว รวม 28 ค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมดทุกค่าซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .000 ถึง .081 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรคั่นกลางเท่ากับ .000 ทุกค่าตัวแปร

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	LEA	PAR	BOA	PUB	MON	CON	PRO	QUA	ECO	RED	OPP	DEM	SUS
1. LEA	1.000												
2. PAR	.000	1.000											
3. BOA	.000	.000	1.000										
4. PUB	.021	.000	.000	1.000									
5. MON	.000	.007	.000	.000	1.000								
6. CON	.053*	.000	.000	.000	.000	1.000							
7. PRO	.081*	.000	.000	.000	.000	.000	1.000						
8. QUA	.005	.470*	.002	.640*	.510*	.878*	.817*	1.000					

ตัวแปร	LEA	PAR	BOA	PUB	MO N	CON	PRO	QUA	ECO	RED	OPP	DEM	SUS
9.ECO	.000	.000	.000	.153*	.000	.012	.007	.000	1.000				
10.RED	.000	.001	.000	.167*	.397*	.327*	.855*	.507*	.000	1.000			
11.OPP	.000	.000	.000	.061*	.000	.001	.000	.033	.000	.000	1.000		
12.DEM	.000	.000	.001	.030	.000	.001	.000	.063*	.000	.000	.004	1.000	
13.SUS	.000	.000	.000	.614*	.000	.113*	.057*	.000	.000	.000	.000	.000	1.000

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัว รวม 66 ค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมดทุกค่าซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .000 ถึง .878 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวตาม โดยมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการควบคุม (CON) กับ ระดับความสำเร็จด้านคุณภาพชีวิต (QUA) สำหรับตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยรวมพบว่า ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ (PUB) กับ ระดับความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนมีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านการควบคุมและปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .614, .113, และ .057 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ที่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของ โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ การตรวจสอบความตรงของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย

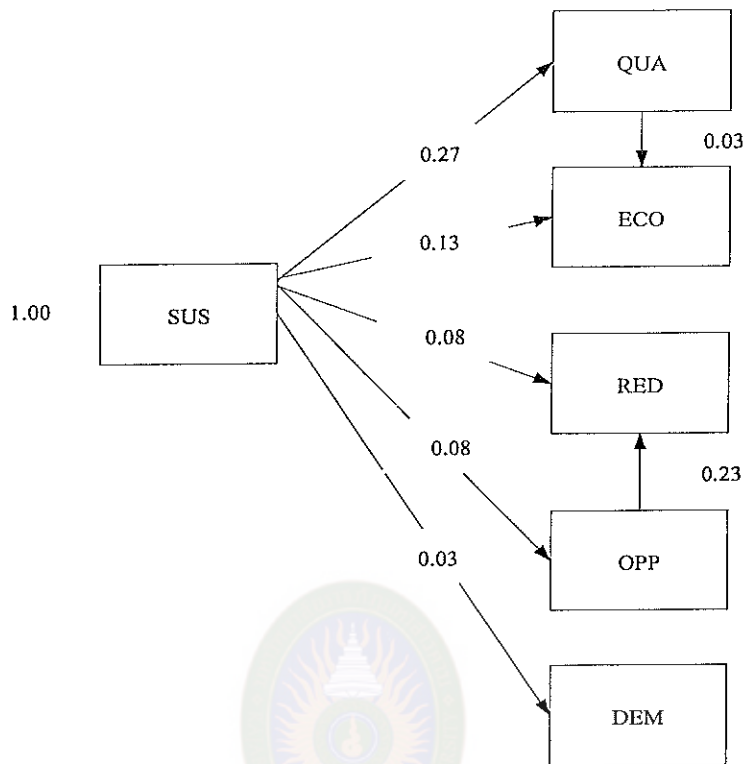
ในการทดสอบความตรงและการปรับแบบจำลอง จะดำเนินการติดต่อกันไปจนกว่าแบบจำลองจะมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และค่าดัชนีวัดความกลมกลืน ทุกค่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดจากการทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลอง สมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติดังต่อไปนี้ ค่าสถิติที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ $GFI = 0.98$

$\chi^2 = 105.62$, $df = 177$, $p\text{-value} = 1.000$, $AGFI = 0.96$, $RMSEA = 0.000$, $RMR = 0.023$, $CN = 790.73$ สรุปว่าแบบจำลองตามสมมติฐานการวิจัยกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์นำเสนอ ข้อมูลดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของรูปแบบตามสมมติฐานที่กำหนดใน โมเดล ปรากฏผลแสดงในภาพที่

ตารางที่ 13 คำนวณความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานสุดท้ายของการวิจัยใน
ระดับความสำเร็จ

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	ตัวแบบสุดท้ายของการวิจัย
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \geq .05$)	$\chi^2 = 105.62$, $df = 177$ ($p\text{-value} = 1.000$)
1.GFI	≥ 0.90	0.98
2.AGFI	≥ 0.90	0.96
3.RMSEA	≤ 0.05	0.00
4.RMR	≤ 0.05	0.023
5.CN	≥ 200	790.73

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าตัวแบบสุดท้ายของการวิจัยมีค่าสถิติที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ $GFI = 0.98$, $\chi^2 = 105.62$, $df = 177$, $p\text{-value} = 1.000$, $AGFI = 0.96$, $RMSEA = 0.000$, $RMR = 0.023$, $CN = 790.73$ แสดงให้เห็นว่าตัวแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และโดยรวมดังแสดงในแผนภาพภาพที่ 10

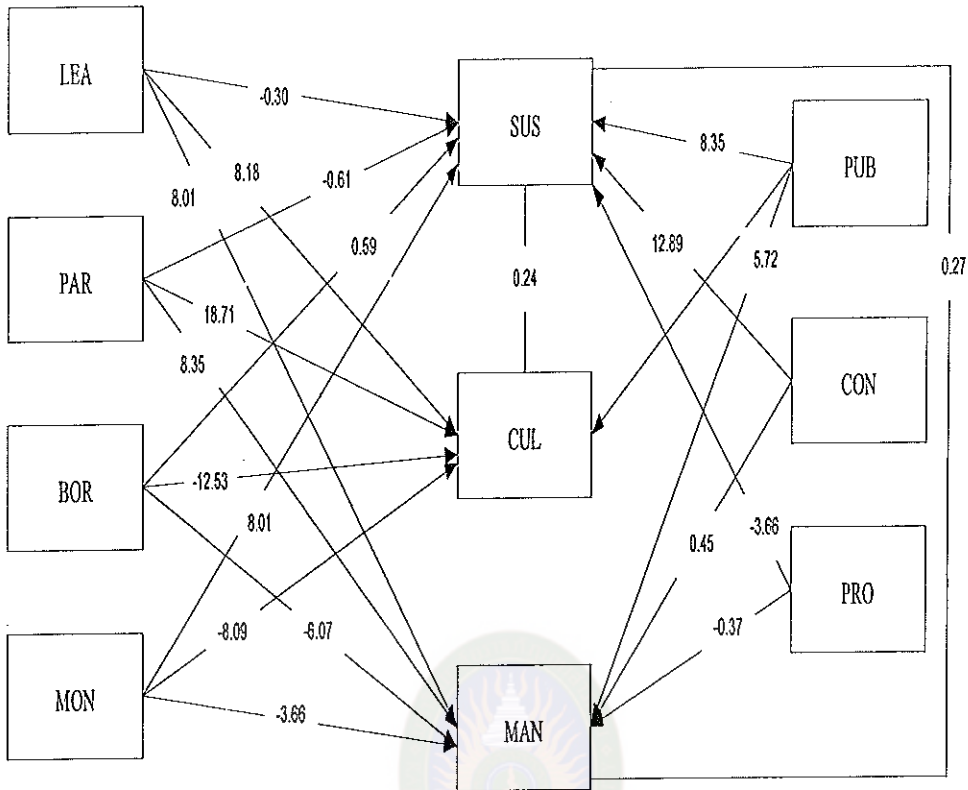
แผนภาพที่ 10 โมเดลการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงยืนยันระดับความสำเร็จ

จากแผนภาพที่ 10 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์มีองค์ประกอบของระดับความสำเร็จประกอบด้วย 5 ปัจจัย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.03 ถึง 0.27 เรียงลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ระดับความสำเร็จด้านคุณภาพชีวิต (QUA) ระดับความสำเร็จด้านการสร้าง โอกาส (OPP) ระดับความสำเร็จด้านการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ (RED) ระดับความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ (ECO) และระดับความสำเร็จด้านการพัฒนาประชาธิปไตย (DEM) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.27 , 0.13 , 0.08 , 0.08 และ 0.03 ตามลำดับ และผลการตรวจความสอดคล้องของ โมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่ามีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 105.62 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีราคาเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standardized RMR) เท่ากับ 0.023 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ 0.00

ตารางที่ 14 คำนวณความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานตัวแบบสุดท้ายของการวิจัยโดยรวมปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	ตัวแบบสุดท้ายของการวิจัย
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \Rightarrow .05$)	$\chi^2 = 137.76$, $df = 1729$ ($p\text{-value} = 1.000$)
1. GFI	≥ 0.90	0.99
2. AGFI	≥ 0.90	0.99
3. RMSEA	≤ 0.05	0.00
4. RMR	≤ 0.05	-0.016
5. CN	≥ 200	5155.83

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าตัวแบบสุดท้ายของการวิจัย โดยรวมปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ มีค่าสถิติดังต่อไปนี้ ค่าสถิติที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด $GFI = 0.99$, $\chi^2 = 138.23$, $df = 1729$, $p\text{-value} = 1.000$, $AGFI = 0.99$, $RMSEA = 0.000$, $RMR = 0.73$, $CN = -5155.83$ แสดงให้เห็นว่าตัวแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อมและโดยรวมดังแสดงในแผนภาพที่ 11

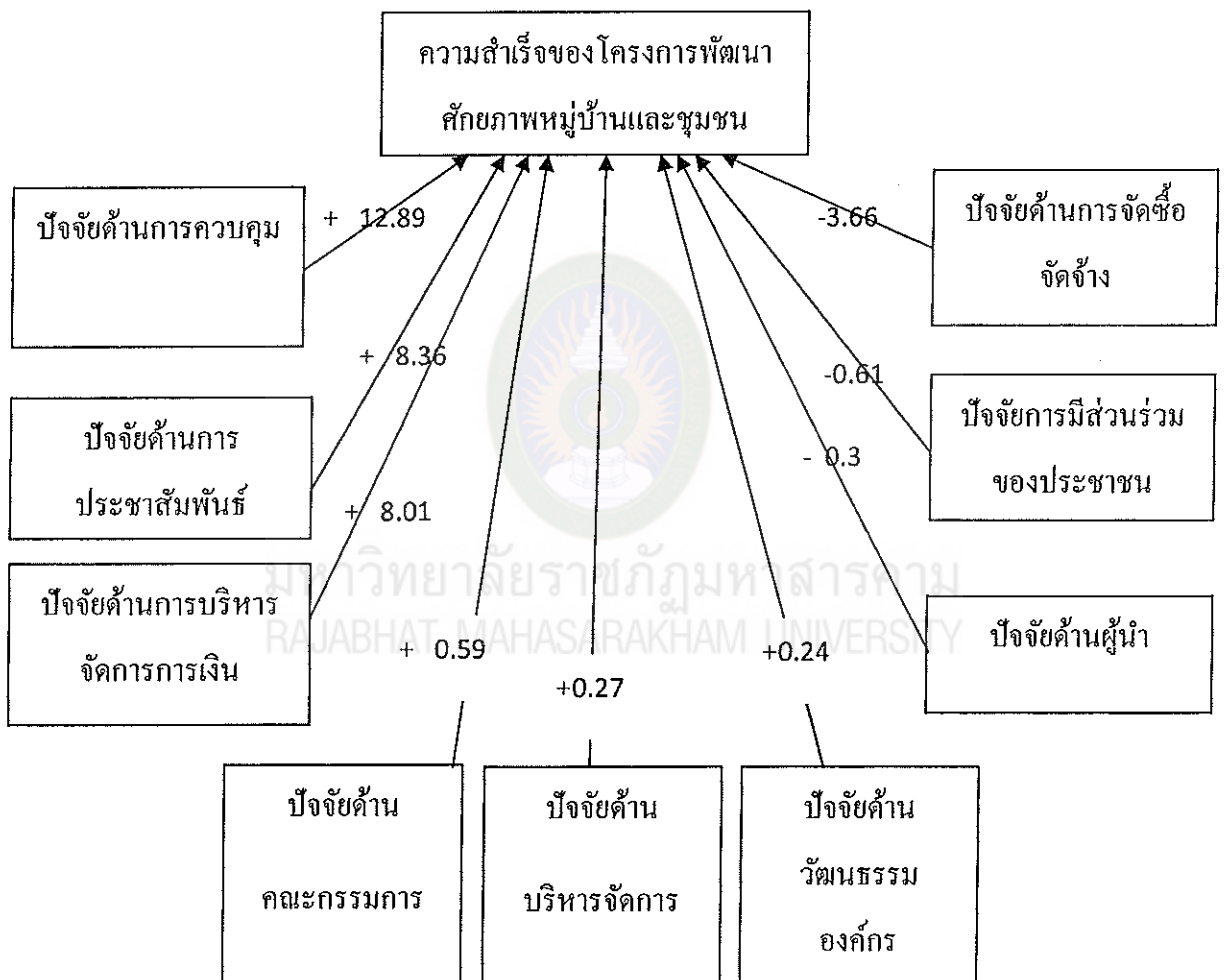

แผนภาพที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรในรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

จากแผนภาพที่ 11 แสดงให้เห็นค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรในรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า ไค-สแควร์ เท่ากับ 138.23 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีรากค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standardized RMR) เท่ากับ -0.016 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ 0.00 ตัวแปรทั้งหมดใน โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาความสำเร็จของโครงการ ได้ร้อยละ 90 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรง ต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 9 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการควบคุม ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชน ปัจจัยด้านการบริหารการเงิน ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีอิทธิพลทางตรงกับระดับความสำเร็จของโครงการตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยสามารถสร้างตัวแบบที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ดังแผนภาพที่ 12

- หมายถึง อิทธิพลทางตรง
- + หมายถึง อิทธิพลทางบวก
- หมายถึง อิทธิพลทางลบ

แผนภาพที่ 12 รูปแบบการพัฒนความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

ที่มา จากการทำวิจัยเชิงปริมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรในรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

จากแผนภาพที่ 12 แสดงให้เห็นตัวแปรในรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านที่มีอิทธิพลทางตรงได้แก่ ปัจจัยด้านการควบคุม ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านการบริหารการเงิน ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน และ ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มีอิทธิพลทางตรงกับระดับความสำเร็จของโครงการตามลำดับ

การวิจัยระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

จากการวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ จากระยะที่ 1 มาจัดทำรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การยกร่างรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาคำนิยามศัพท์เฉพาะของทุกตัวแปรที่จะนำมาจัดทำรูปแบบการพัฒนาเกี่ยวกับความหมาย และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นผู้วิจัยจึงร่างรูปแบบในการพัฒนาทุกตัวแปรที่กำหนดที่จะทำให้กลุ่มได้มีการพัฒนาแต่ละปัจจัย โดยผู้วิจัยเองเพื่อเป็นสร้างรูปแบบแล้วส่งให้กับกลุ่มที่จะประชุมกลุ่มย่อยและวิพากษ์รูปแบบอ่านล่วงหน้าก่อนประชุมกลุ่มย่อยและวิพากษ์รูปแบบ 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้นำปัจจัยทั้งหมดที่จะนำมาพัฒนาความสำเร็จประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านการควบคุม 2) ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ 3) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน 4) ปัจจัยด้านคณะกรรมการ 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ 6) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร 7) ปัจจัยด้านผู้นำ 8) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน และ 9) ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มากำหนดรูปแบบการพัฒนาโดยได้อธิบายโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ใน

ระยะที่ 1 ที่มีอิทธิพลทางตรงกับระดับความสำเร็จของโครงการนำเสนอต่อผู้ร่วมประชุมกลุ่มย่อยได้รับฟัง และอธิบายความสัมพันธ์ของรูปแบบการพัฒนาโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน

2. การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ เพื่อวิพากษ์รูปแบบที่สร้างขึ้นและให้คำแนะนำ โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ตัวแทน โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 12 คน ผู้วิจัยจัดห้องประชุมเพื่อร่วมกันวิพากษ์รูปแบบการดำเนินงานของความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และนำเสนอผลการเสนอแนะในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ด้วยตนเอง โดยมีผู้ร่วมวิพากษ์ ได้แก่

- 2.1 นายอดิศร เหล่าสะพาน ตำแหน่ง กำนันตำบลขามเรียง ผู้แทนโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน บ้านดอนมัน จังหวัดมหาสารคาม
- 2.2 นายกองพล เนื่องคันธา ตำแหน่ง ประธานโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน บ้านดอนมัน จังหวัดมหาสารคาม
- 2.3 นายชนพรรณ โกษา ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดกาฬสินธุ์
- 2.4 นายวุฒิไกร วิชัยวงศ์ ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดขอนแก่น
- 2.5 นายสัมฤทธิ์ มุงคุณคำขาว ตำแหน่ง ประธานโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดขอนแก่น
- 2.6 นางปณยา ไถ่เชีย ตำแหน่ง แพทย์ประจำตำบล ผู้แทนโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดขอนแก่น
- 2.7 นายสามารถ จันทร์โสภากำ ตำแหน่ง กำนันตำบลบัวแดง ผู้แทนโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.8 นางสาคร บรมวงษา ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.9 นางกรกฎ จันทร์เสนา ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
- 2.10 นายสามารถ ปิ่นเมือง ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

2.11 นายสุเทพ พิมพ์พิรัตน์ ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอเชิงขีวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.12 นายธาดา สุริยันต์ ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผลการประชุมกลุ่มย่อยจากจำนวนผู้เข้าร่วมวิพากษ์ทั้งหมด 12 คน ได้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งหมด 9 ปัจจัยที่ผู้วิจัยได้นำเสนอในที่ประชุม และได้ลงความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของปัจจัยแต่ละด้าน เพื่อนำมาใช้ใน รูปแบบการพัฒนา โครงการดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของปัจจัยที่เป็นประเด็นขององค์ประกอบของ รูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการ

ปัจจัยที่เป็นประเด็นขององค์ประกอบ ของรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการ	ความเหมาะสม (ร้อยละ)
1. ปัจจัยด้านผู้นำ	100.00
2. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	91.66
3. ปัจจัยด้านคณะกรรมการ	100.00
4. ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์	100.00
5. ปัจจัยด้านการควบคุม	100.00
6. ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	83.33
7. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน	83.33
8. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร	100.00
9. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	100.00

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าจากความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยได้ทำการประเมินความเหมาะสมกับปัจจัยที่เป็นประเด็นขององค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนา ความสำเร็จของโครงการพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาโครงการร้อยละ 100.00 ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านการควบคุม ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร สำหรับปัจจัยที่แสดง

ความเหมาะสมรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 91.66 ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และ ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ปัจจัยด้านการบริหารการเงิน มีค่าที่แสดงความเหมาะสม 83.33

หลังจากผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนา ศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ แต่ละปัจจัยที่เป็นประเด็นของ องค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จของ โครงการที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แล้วนั้นผู้เข้าร่วมประชุมได้ ร่วมกันวิพากษ์และเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

แนวทางที่เริ่มดำเนินการ โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน เริ่มจาก ประชาคมทุกคนในหมู่บ้านเพื่อระดมถึงปัญหาซึ่งพื้นที่หมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นพื้นที่แห้งแล้ง และมีชลประทานเล็ก ๆ เท่านั้น น้ำประปาไม่มีใช้ ก็เกิดการระดมความคิดทุกคน และพิจารณา ร่วมกันว่าน้ำบาดาลเท่านั้นที่จะให้ประโยชน์ได้ จึงได้จัดทำโครงการเจาะน้ำบาดาล ในแต่ละ ครั้วเดือนให้กันคนที่สนใจ โดยจะเก็บเงินจากการเจาะบาดาล ครั้วเดือนละ 1,000 บาทต่อปี เป็น เวลา 5 ปี ซึ่งในแต่ละปีนี้จะนำเงินจำนวนที่เก็บได้ในแต่ละปีไปเจาะบาดาลให้กับครั้วเดือนที่ สนใจต่อไป จนครบทุกหลังคาเรือน โดยการเรียงลำดับ ตามการจับสลากเท่านั้นเพื่อไม่ให้ ได้เปรียบเสียเปรียบกัน บางคนอาจจะมีการสละสิทธิ์ก็ไม่เป็นไร ถือว่าเป็นสิ่งที่ยุติธรรมดีกับ ทุก ๆ บ้าน การทำโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จะมีประโยชน์กับกลุ่มชาวบ้าน มากกว่าหน่วยงานราชการ อีกทั้งชาวบ้านที่รู้จักได้แก้ปัญหาในหมู่บ้านของตนเอง และแก้ไข ปัญหาได้ตรงประเด็นว่า ไม่มีเส้นสาย มีความโปร่งใส และยุติธรรมกับการพัฒนาหมู่บ้าน ทั้งหมดก็ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการที่ดีมีคุณธรรมของการบริหาร โครงการและคุณธรรมของ ผู้นำเพราะเป็นโครงการที่ปฏิบัติยาวนานจนกว่าจะครบทุกครั้วเดือน (กำนันตำบลบัวแดง ผู้แทนโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด)

โครงการ พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน คือการพัฒนาหมู่บ้าน หาก ประชาชนสามารถได้แสดงความคิดเห็นถึงปัญหาที่มีในหมู่บ้าน และสิ่งใดที่สามารถนำมา แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้จริงและรวดเร็วแต่ไม่เหมือนกับอดีตที่ผ่านมาที่ภาครัฐจะกำหนด โครงการให้ซึ่งไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน แต่โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและ ชุมชน ชาวบ้าน จะมองเห็นได้ว่า ปัญหาของชุมชนที่เกิดขึ้นจริง และหมู่บ้านจะสร้างแนวคิด การพัฒนาได้จริงและสามารถคิดต่อยอดการพัฒนาได้จริง ยกตัวอย่างเช่น ชุมชนมีการจัดทำ การนวดสมุนไพร การทำงานจะขอความร่วมมือให้ทางมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทำการวิจัย สมุนไพรมีผลงานวิจัย มาช่วยผลักดันให้ผลิตภัณฑ์ในชุมชนสามารถดำเนินการได้ต่อเนื่องและ ได้รับ การยอมรับจากผลงานวิจัย ต่างชาติก็ยอมรับ แต่อยากให้มีการต่อยอดงานวิจัยเพิ่มขึ้น

และงานวิจัยต่าง ๆ นำมาต่อยอดงานโครงการให้กับชุมชนเช่นกันจะเห็นว่าการดำเนินงานมีการประสานจากหน่วยงานอื่น การประสานงาน และการประชาสัมพันธ์งาน จึงเป็นหัวใจหลัก (กำนันตำบลขามเรียง ผู้แทนโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน บ้านดอนมัน จังหวัดมหาสารคาม)

โครงการ พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน เป็นการบริหารจัดการของประชาชนโดยตรงและระยะเวลาการนำเสนอโครงการมีระยะเวลาจำกัด สำหรับโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จนั้น ภาครัฐไม่สามารถลงไปควบคุมและตรวจสอบได้ เช่นประชาชนต้องดำเนินการเองบางโครงการก็อาจจะล้มเหลวได้ เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ที่จะบริหารจัดการ ขาดการดำเนินการที่ต่อเนื่อง ทำให้งบประมาณหายไป การบริหารจัดการประชาชนควรมีส่วนร่วมด้วย ผู้นำจะต้องมีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถนำ กลุ่มบริหารจัดการได้ทุกด้าน โครงการจึงจะประสบความสำเร็จ (ผู้แทนปลัดชำนาญการ)

ปัจจัยด้านผู้นำ สำหรับโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน เป็นโครงการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้จริง ๆ และจะสามารถประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ผู้นำต้องมีความสามัคคีกัน ถ้าขัดแย้งกันจะประสบผลสำเร็จน้อย และหากผู้นำมีความเสียสละ และความยุติธรรมเนื่องจากผู้นำไม่มีเงินตอบแทน ถ้าผู้นำมีความเสียสละแล้วอย่างจริงใจก็จะเกิดความสำเร็จได้ในโครงการที่จัดทำ (คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดขอนแก่น)

โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ได้ดำเนินการมาแล้ว 7 ถึง 8 ปีสำหรับพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน การทำงานช่วงแรก ๆ ให้ประชาชนได้ร่วมเขียนโครงการตามประชามชชาวบ้าน มีการจัดซื้อ โรงสี รถไถ แต่หลังจากนั้นได้เสนอไปในระยะเวลาต่อมา ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อได้ หรือการเสนอขายที่มีราคาค่อนข้างแพง ปัญหาเหล่านี้เกิดจากข้าราชการมีการหลอกให้ชื่อของแพงซึ่งเสียชีวิตประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ และผู้นำมีการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนั้นปัจจัยภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ถ้าหากผู้นำอยากได้ผลประโยชน์ส่วนตนแล้ว งบประมาณโครงการก็จะหาย ไม่ได้ประโยชน์อะไรสำหรับโครงการ หากผู้นำมีความเด็ดขาด ยุติธรรม โปร่งใส สามารถประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้ มีความจริงใจ ประชาชนมีความร่วมมือที่ดีก็จะเกิดประโยชน์สูงสุด (กำนันตำบลบัวแดง จังหวัดร้อยเอ็ด) การดำเนินโครงการถ้าหากการบริหารจัดการไม่ดีเท่าที่ควรแล้ว โครงการจะประสบความสำเร็จนั้นเป็นไปได้ยาก จากการศึกษาเอกสาร พบปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่เหมาะสมแล้วเพราะเป็นการบริหารที่ส่งผลในความสำเร็จของโครงการทั้งสิ้น แต่ถ้าปัจจัยด้านผู้นำนั้นมีความสำคัญควบคู่

กับการบริหารจัดการที่ดีแล้วนั้นจะทำให้โครงการย่อມประสบความสำเร็จ(ตัวแทน โครงการพัฒนาศัภษาภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด)

ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับ โครงการพัฒนาศัภษาภาพหมู่บ้านและชุมชน ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์โดยส่วนมากจะประสบความสำเร็จ พื้นที่ในเขตพื้นที่ที่ปฏิบัติงานอยู่นั้นเพราะ โครงการทุกโครงการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและปฏิบัติเช่นการทำถนนในโครงการพัฒนาศัภษาภาพหมู่บ้านและชุมชน ที่ผ่านมากคณะกรรมการจะให้ประชาชนดำเนินการเองในทุกๆเรื่องตั้งแต่ประชุมเลือกโครงการจนกระทั่งลงมือปฏิบัติ และโครงการอื่น ๆ ก็จะทำให้ประชาชนตัดสินใจร่วมจากการที่ประชาชนดำเนินการเองภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนเพื่อทราบหลักการของโครงการ (ประธานโครงการพัฒนาศัภษาภาพหมู่บ้านและชุมชน บ้านดอนยุง จังหวัดกาฬสินธุ์) โครงการพัฒนาศัภษาภาพหมู่บ้านและชุมชนของจังหวัดขอนแก่นมีการบริหารจัดการ โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการทุกชั้นตอนตั้งแต่การประชุมคัดเลือกโครงการ จนลงมือปฏิบัติและตรวจสอบ จะเห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบคณะกรรมการจึงเป็นประเด็นสำคัญมาก (คณะกรรมการพัฒนาศัภษาภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดขอนแก่น)

ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ เป็นกระบวนการหนึ่งที่ส่งผลให้โครงการพัฒนาศัภษาภาพหมู่บ้านและชุมชน ประสบผลสำเร็จไปได้ด้วยดี เพราะประชาชนและคณะกรรมการจะทราบถึงการบวนการปฏิบัติงานในทุกชั้นตอนตั้งแต่การคัดเลือกกรรมการเลือกโครงการจนถึงการปฏิบัติงานและสรุปรงานการประชาสัมพันธ์จึงมีความสำคัญ ถือเป็น การแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ทุกคนทราบ (ผู้แทนปลัดขานาญการ)

จากการที่ประชุม โครงการคณะกรรมการก็จะประกาศให้ประชาชนทราบข่าว และเข้าร่วมการปรึกษาหารือตลอดการดำเนินโครงการ การทำถนน ผู้นำก็จะแจ้งข่าวสารให้ประชาชนทราบและประชาชนก็จะร่วมมือกันทำถนนโดยไม่ได้จ้างแรงงานและการรับเหมางานเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยแท้จริง (ประธานโครงการพัฒนาศัภษาภาพหมู่บ้านและชุมชน บ้านดอนยุง จังหวัดกาฬสินธุ์)

ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ด้านคณะกรรมการเป็นการบริหารงานเป็นกลุ่มผู้นำจึงควรบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการเพราะถ้าคณะกรรมการไม่เห็นด้วยหรือผู้นำอ่อนแอ ไม่มีการกล้าที่จะตัดสินใจและก็เสียไปแต่ถ้าผู้นำเข้มแข็ง การตัดสินใจส่วนใหญ่ก็ยังเป็นผู้นำ

อยู่ดีคณะกรรมการจึงมีความสำคัญเพื่อช่วยในการบริหารจัดการ ไปพร้อมผู้นำด้วย
(คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนบ้านดอนยูง จังหวัดกาฬสินธุ์)

กรรมการมากคนมากเรื่องส่วนใหญ่เข้ามาแล้วหวังผลประโยชน์และถ้าไม่ถูกใจก็ไม่ทำงานขัดแย้งกัน บางคนไม่ทำงานตามหน้าที่พยายามก้าวล้ำหน้าที่ของผู้อื่นแต่กรรมการมาจาก การประชาคมจริงการคัดเลือกต้องมีความโปร่งใสไม่เอาพวกพ้องกันมาทำงานเพื่อผลประโยชน์ของตน เพราะฉะนั้นกรรมการถ้าได้คนดีก็ดำเนินงานสำเร็จแต่ถ้าได้คนไม่ดีงานก็ล้มเหลว การตัดสินใจน่าจะอยู่กับผู้นำ ต้องดีและมีคุณธรรม (คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดขอนแก่น)

ปัจจัยด้วยการควบคุม สำหรับโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ในหมู่บ้านที่ปฏิบัติงานได้เริ่มดำเนินการให้ประชาชนเสนอลำดับเช่นการทำศาลา โครงสร้างพื้นฐาน ทุกอย่างซึ่งได้ดำเนินการทั้งหมดแล้ว ทำให้ประสบความสำเร็จ แต่สิ่งที่น่าเสียดายสำหรับบางหมู่บ้านที่ไม่ประสบความสำเร็จนั้นอาจจะเกิดจากงบประมาณ และการขาดการควบคุมการปฏิบัติงานเช่น ในการประชาคมจะต้องใช้เวลาและต้องระดมความคิดว่าหากทำไปแล้วจะคุ้มหรือไม่ แต่ถ้าไม่มีการต่อยอดก็ถือว่าล้มเหลว ซึ่งอาจจะแยกได้ 2 ส่วนที่เห็นได้ชัดเจนคือ 1) โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ที่ไม่ประสบความสำเร็จก็ไม่สามารถตรวจสอบได้โดยเสียดายงบประมาณ และ 2) โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ที่ประสบความสำเร็จนั้นและมีการต่อยอด ตรวจสอบที่เข้มแข็งก็มีผลให้เกิดความสำเร็จของโครงการได้ (แพทย์ประจำตำบล จังหวัดขอนแก่น)

ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ถ้ามีการควบคุมที่ดีปัญหาจะไม่มีตามมาเพราะการควบคุมเป็นการจัดการในทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติงานหรือการจัดซื้อจัดจ้างแต่โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเป็นโครงการเล็กๆ ที่ประชาชนทำเองคิดเอง ปฏิบัติเอง และงบประมาณก็ไม่มากจนเกินไป แต่อีกประการหนึ่งก็คือ การจัดซื้อจัดจ้างมีความสำคัญเพราะบางทีก็มีการเหมาจ่ายเงินโครงการเช่นการสร้างศาลากลางบ้าน การสร้างถนน ก็ควรจะมีแต่ถ้ารวมกับการควบคุมได้ก็รวม (คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนบ้านดอนยูง จังหวัดกาฬสินธุ์)

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน การบริหารจัดการการเงินเป็นการบริหารจัดการการใช้เงินของโครงการซึ่งน่าจะแตกต่างออกจากการบริหารจัดการโครงการ เพราะฉะนั้นการบริหารจัดการการเงินจึงควรอยู่ในการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในการบริหารโครงการ เพราะหลักการบริหารจัดการการเงินผู้นำโครงการเป็นผู้ที่มีอำนาจใน

การเปิดบัญชีรองรับงบประมาณ และเป็นผู้มีอำนาจในการเบิกจ่ายเงินในการดำเนินโครงการอยู่แล้ว(ตัวแทนคณะกรรมการโครงการ จังหวัดร้อยเอ็ด)

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ในชุมชนช่วงแรกการดำเนินงานได้จัดทำโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เพราะว่ามีพื้นที่ส่วนใหญ่ทำเรื่องการเกษตร ต้องซื้อปุ๋ยเคมีจากพ่อค้าซึ่งราคาค่อนข้างแพง จึงมีแนวคิดถึงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพใช้โดยใช้วัตถุดิบจากพื้นที่ที่มี และเลือกที่จำโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ เพราะจะได้ลดค่าใช้จ่ายและได้ประโยชน์จากผลผลิตมากขึ้น จากนั้นได้ทำการศึกษาวิธีการทำปุ๋ยจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพก็ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในชุมชน การบริหารจัดการเพราะถ้าการบริหารจัดการดีถูกต้องคณะกรรมการมีความสามัคคี รับผิดชอบ ต้องการปฏิบัติงานโครงการก็ประสบความสำเร็จ แต่จะดีมากกว่านี้หากมีงบประมาณสนับสนุนมากขึ้นและภาครัฐสนับสนุน งบประมาณ รวมถึงความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการจัดทำบัญชีการเงินโครงการ ก็จะสามารถพัฒนาโครงการฯ ไปได้มากขึ้น (ผู้ใหญ่บ้านหนองกุงใหญ่)

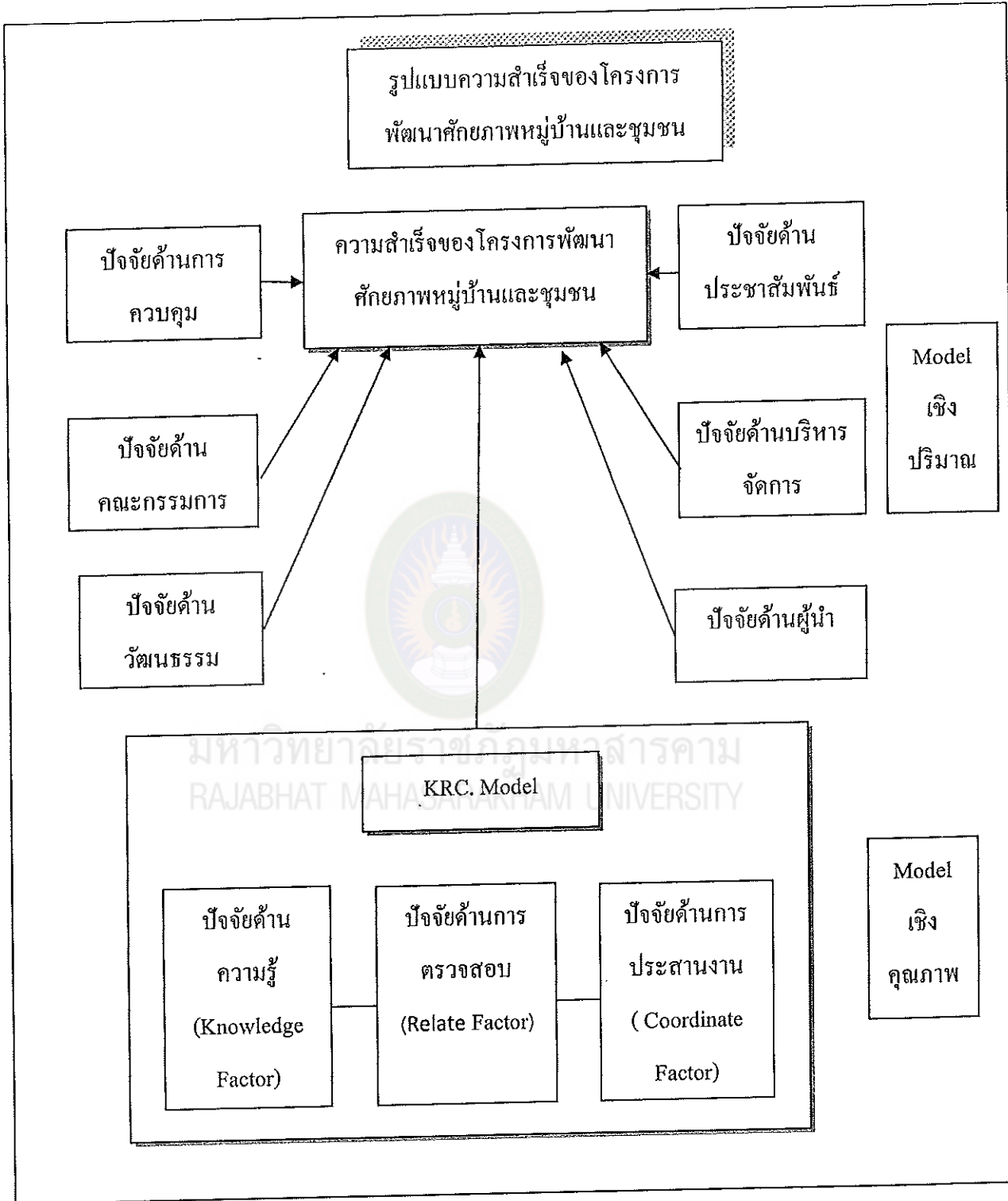
ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร การสร้างกฎระเบียบให้คณะกรรมการและประชาชนได้เป็นกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติเป็นสิ่งที่ทำให้โครงการประสบความสำเร็จเพราะคณะกรรมการและประชาชนมีแนวทางในการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน และวัฒนธรรมในพื้นที่ จะส่งผลอย่างมากที่ทำให้โครงการนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น พื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด อาจจะแตกต่างกับจังหวัดมหาสารคาม การบริหารจัดการ โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ในแต่ละพื้นที่ควรจำเป็นไปตามพื้นที่นั้น ๆ บางโครงการอาจจะได้ศึกษาดูงานจากที่อื่น ๆ แล้วนำมาดำเนินการ หรืออาจจะคัดลอกโครงการนั้นมาเลย หรือการคิดวิธีการขึ้นเอง หรือ จากสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานราชการร่วมกันช่วยกันคิด ก็ตามในงานวิจัยนี้ได้สรุปปัจจัย 9 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จนั้น ความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับพื้นที่อื่น ๆ แล้วอาจจะไม่สามารถสำเร็จในพื้นที่อีกพื้นที่หนึ่งได้ ดังนั้นปัญหาของชุมชนมีข้อแตกต่างกัน ประชาชนในพื้นที่เองต้องรู้ถึงปัญหา ความต้องการก่อนจึงจะเกิดผลสำเร็จได้ในอนาคต (กำนันตำบลขามเรียง)

อาจกล่าวโดยสรุปจากการร่วมรับฟังแนวคิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยของผู้เชี่ยวชาญ โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนในการประชุมกลุ่มย่อย สามารถ สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน

ที่มีระดับความเหมาะสม 100 % ประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านการควบคุม 2) ปัจจัยด้านคณะกรรมการ 3) ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ 4) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ 5) ปัจจัยด้านผู้นำ 6) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และมีปัจจัยที่เป็น ข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมประชุมกลุ่มย่อยที่เป็นปัจจัยที่ส่งผล และมีอิทธิพลกับความสำเร็จของโครงการ คือ 1) ปัจจัยด้านความรู้ 2) ปัจจัยด้านการตรวจสอบ 3) ปัจจัยด้านการประสานงาน จากผลการพบปัจจัยจากการประชุมกลุ่มย่อยผู้วิจัยได้นำไปสร้างรูปแบบของการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านชุมชน ดังแผนภาพที่ 13

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภาพที่ 13 รูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน
 ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

จากแผนภาพที่ 13 รูปแบบความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน เป็นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของสภาพแวดล้อมในดำเนินงานของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เมื่อพิจารณาจากปัจจัย 6 ปัจจัย โดยมีอำนาจจากการพยากรณ์ได้ร้อยละ 66.66 และมีความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์ร้อยละ 33.34 จากการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการประชุมกลุ่มย่อย พบว่ายังมีปัจจัยที่สำคัญอีก 3 ปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ที่ชื่อว่า KRC. Model ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึงการให้ความรู้กับประชาชน ผู้นำ และคณะกรรมการ เพื่อให้หลักการและกระบวนการ ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง และชัดเจน 2) ปัจจัยด้านการตรวจสอบ (Relate) หมายถึงการตรวจสอบการปฏิบัติงานและผลงานเพื่อให้งานที่ได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และ 3) ปัจจัยด้านการประสานงาน (Coordinate) หมายถึงการประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน เพื่อให้โครงการดำเนินไปได้สะดวกและประสบความสำเร็จ

จากรูปแบบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการวิจัยเชิงปริมาณ ในการวิจัยระยะที่ 1 และการวิจัยเชิงคุณภาพในระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ ได้วิพากษ์เพื่อยืนยันรูปแบบและได้รับการยืนยันรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ 6 ท่านดังนี้

1. นางบุญรื่น ศรีธเรศ อธิบดีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้กำหนดนโยบาย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ .ดร. เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร อาจารย์ประจำและประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นักวิชาการ
3. นายสามารถ ปิ่นเมือง ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น คณะกรรมการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดขอนแก่น ผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติ
4. นายสุเทพ พิมพ์พิรัตน์ ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด คณะกรรมการประเมินและกำกับดูแลโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติ

5. นายสัมฤทธิ์ มุงคุณคำขาว ตำแหน่ง ประธานโครงการ พัฒนาศักยภาพ หมู่บ้านชุมชน บ้านหนองกงใหญ่ อำเภอกะนวน จังหวัดขอนแก่น ได้รับรางวัลหมู่บ้านที่ ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ดีเด่น ผู้ปฏิบัติตามนโยบาย

6. นายอดิสร เหล่าสะพาน ตำแหน่ง กำนันตำบลขามเรียง บ้านคอนมัน ตำบล ขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบหมู่บ้านอยู่ดีมีสุข ผู้ปฏิบัติตามนโยบาย

จากการที่ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการได้วิพากษ์รูปแบบเพื่อยืนยันรูปแบบ ที่ผู้วิจัยได้ สร้างรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนขึ้น และได้รับการยืนยันรูปแบบและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ ทั้ง 6 ท่าน

1. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 นางบุญรัตน์ ศรีเรศ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้กำหนดนโยบาย ได้แสดงความคิดเห็นต่อปัจจัย ทั้ง 9 ปัจจัยดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านผู้นำ ในการที่คณะกรรมการได้นำโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน ชุมชนเป็น โครงการที่ดีและเป็นโครงการที่ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนซึ่งทาง รัฐบาลต้องการให้ประชาชนรู้จักคิดรู้จักตัดสินใจผู้นำจึงเป็นปัจจัยที่เหมาะสมและสำคัญซึ่ง ผู้นำต้องรู้จักคิด ตัดสินใจ ต้องจริงใจต่อการใช้งบประมาณมีจิตสำนึกในการนำงบประมาณมา ใช้อย่างจริงใจด้านผู้นำเหมาะสมอันดับ 1

1.2 ปัจจัยด้านคณะกรรมการ คณะกรรมการมีความสำคัญมาก ถ้าการทำงานที่ดี และประสบผลสำเร็จต้องมีคณะกรรมการร่วมในการคิดการตัดสินใจ

1.3 ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผู้นำและผู้มีส่วนร่วม ต้อง ขยายผลให้ประชาชนทราบทุกคนนอกจากผู้ที่มาประชุมแล้ว ต้องแจ้งให้ประชาชนทราบว่า ขณะนี้ ทำอะไร ขั้นตอนเป็นอย่างไร และสรุปว่ายัง ใ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ จึง เหมาะสม

1.4 ปัจจัยด้านการควบคุม การควบคุม ต้องควบคู่กับการตรวจสอบและการ ประเมินผล

1.5 ปัจจัยด้าน การบริหารจัดการ การบริหารจัดการต้องมีระบบ ระเบียบ ทำอย่าง ดี มีขั้นตอนมีการวางแผนในการบริหารจัดการ ให้ชุมชนได้ยึดถือและสามารถนำไปปฏิบัติได้

1.6 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ความแตกต่างของพื้นที่วัฒนธรรมต่างกันการ กำหนดโครงการ กำหนดความต้องการจึงแตกต่างกัน

1.7 ปัจจัยด้านความรู้ การเพิ่มความรู้เป็นสิ่งดีถ้ารู้ก็ส่งผลต่อความสำเร็จ

1.8 ปัจจัยด้านการตรวจสอบ การทำงานใดๆ ถ้าไม่มีการตรวจสอบจะเกิดการ
โง่งม

1.9 ปัจจัยการประสานงาน การติดต่อประสานงานเป็นหัวใจสำคัญของโครงการ
ทุกโครงการ

2. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร
นักวิชาการ ได้แสดงความคิดเห็นต่อปัจจัย ทั้ง 9 ปัจจัย ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านผู้นำ โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านชุมชน เป็นโครงการที่เป็น
นโยบายของภาครัฐลงสู่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้จัดทำโครงการตามความต้องการของ
ประชาชนโดยตรง ผู้นำ ในการดำเนินโครงการจึงมีความสำคัญมาก ผู้นำจึงควรจะเป็นผู้ที่มี
ความรู้ ความสามารถ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และสร้าง และเสนอโครงการให้ทันสมัย
และถูกต้องตามความต้องการของประชาชน

2.2 ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ทีมงานที่ดีต้องเข้มแข็งและสามัคคี กรรมการจึงมี
ความสำคัญในความสำเร็จของโครงการ

2.3 ปัจจัยด้านการควบคุม และการตรวจสอบ การควบคุมและการตรวจสอบ
ต้องใช้ระบบราชการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและควบคุมเพื่อให้เกิดความถูกต้องเที่ยงตรง
ตามวัตถุประสงค์ของงาน ไปพร้อมกันทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ต้องควรดำเนินการไป
พร้อม ๆ กัน

2.4 ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ เป็นการให้และรับข้อมูลข่าวสาร สำหรับโครงการ
พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนการให้ข้อมูลข่าวสารจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง

2.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการ เป็นกระบวนการในการ
ปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามถ้าการบริหารจัดการไม่ดีงานนั้นก็อาจจะไม่ประสบ
ความสำเร็จลงได้แต่ถ้าการบริหารจัดการดีงานนั้นก็จะเป็นผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.6 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร การสร้างกฎระเบียบที่ดีจะทำให้การดำเนินงาน
ไปในทิศทางเดียวกันและถูกต้อง

2.7 ปัจจัยด้านความรู้ ถ้าประชาชนทราบหลักการและเหตุผลที่ภาครัฐให้ความรู้
กับประชาชนการปฏิบัติและดำเนินโครงการก็จะสำเร็จด้วยดี

2.8 ปัจจัยด้านการตรวจสอบ การตรวจสอบเป็นกระบวนการในการกำหนด
ความสำเร็จของโครงการว่าโครงการดำเนินไปได้ในขั้นตอนนี้

2.9 ปัจจัยด้านการประสานงาน การประสานงานเป็นการวัดถึงความรอบรู้ของผู้นำและคณะกรรมการถ้าผู้นำสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นได้ก็บ่งบอกถึงความสามารถของผู้นำได้

3. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 นายสามารถ ปิ่นเมือง ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอสีชมพู จังหวัด ขอนแก่น คณะกรรมการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดขอนแก่น ผู้ที่นำนโยบายลงไปสู่การปฏิบัติ ได้แสดงความคิดเห็นต่อปัจจัย ทั้ง 9 ปัจจัยดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านผู้นำ ผู้นำมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ ผู้นำที่ดีควรที่จะมีคุณสมบัติเป็นผู้นำสูง กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และเป็นผู้ประสานงานที่ดี

3.2 ปัจจัยด้านคณะกรรมการ คณะกรรมการต้องได้มาจากประชาชนเป็นคนเลือกเพื่อบริหารโครงการเพราะฉะนั้นคณะกรรมการจึงจากคนที่ประชาชนยอมรับสำคัญมาก

3.3 ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ การประชาสัมพันธ์ เป็นการให้และรับข้อมูลข่าวสารในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และส่งผลต่อการตรวจสอบด้วย

3.4 ปัจจัยด้านการควบคุม และการตรวจสอบ การควบคุมและการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือหน่วยงานภาครัฐต้องเข้ามาควบคุมกำกับดูแลการดำเนิน โครงการให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์

3.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือต้องให้ความรู้กับคณะกรรมการและประชาชนเพื่อให้ทราบหลักการในการบริหารจัดการที่ดีจึงจะให้โครงการประสบผลสำเร็จ

3.6 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร องค์กรต้องมีทิศทางในการดำเนินงาน ประชาชนต้องร่วมกันกำหนดกฎระเบียบเพื่อให้โครงการดำเนินไปด้วยดี

3.7 ปัจจัยด้านความรู้ ประชาชน ผู้นำ และคณะกรรมการต้องรู้จักแสวงหาความรู้ ความชำนาญในโครงการที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดความถูกต้อง

3.8 ปัจจัยด้านการตรวจสอบ การตรวจสอบเป็นกระบวนการในการตรวจควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.9 ปัจจัยด้านการประสานงาน ผู้นำ และคณะกรรมการต้องเป็นผู้กว้างและสามารถประสานงานกับองค์กรอื่นได้

4. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 นายสุเทพ พิมพ์พิรัตน์ ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด คณะกรรมการประเมินและกำกับดูแลโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ที่นำนโยบายลงไปสู่การปฏิบัติ ได้แสดงความคิดเห็นต่อปัจจัย ทั้ง 9 ปัจจัยดังนี้

4.1 ปัจจัยด้านผู้นำ ผู้นำมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ ผู้นำที่ดีควรที่จะมีคุณสมบัติเป็นผู้นำแก้ปัญหาและสามารถคิด และหาโครงการใหม่ๆ มาพัฒนาชุมชนให้เจริญ

4.2 ปัจจัยด้านคณะกรรมการ มาจากการคัดเลือกของประชาชนประชาชนจึงเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถ เข้ามาปฏิบัติงานแทนตนเอง

4.3 ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ การประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลข่าวสารเป็นการเพิ่มความรู้อ และช่วยพัฒนาโครงการให้สำเร็จ

4.4 ปัจจัยด้านการควบคุม การควบคุมมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือหน่วยงานภาครัฐและประชาชนต้องดูแลการปฏิบัติงาน โครงการให้สำเร็จเพราะถ้าขาดการควบคุมงาน โครงการก็จะล้มเหลว

4.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือคณะกรรมการและประชาชนต้องร่วมกันบริหารจัดการโครงการ โดยเฉพาะผู้นำต้องมีความรู้หลักการการบริหารจัดการให้ถูกต้องตามแนวทางที่กำหนด

4.6 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร พื้นที่ต่างกับวัฒนธรรมต่างกันความต้องการก็ต่างกับเพราะคนในชุมชนเดียวกับย่อมมีวัฒนธรรมเดียวกันความต้องการก็ไม่ต่างกัน

4.7 ปัจจัยด้านความรู้ ผู้นำคณะกรรมการดำเนิน โครงการต้องมีความรู้เพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จ

4.8 ปัจจัยด้านการตรวจสอบ โครงการจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการควบคุมและตรวจสอบ

4.9 ปัจจัยด้านการประสานงาน กาดำเนิน โครงการไม่ภาครัฐหรือเอกชนต้องมีการติดต่อประสานงานเพื่อความสำเร็จของโครงการ

5. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 นายสัมฤทธิ์ มุ่งคุณคำขาว ตำแหน่ง ประธานโครงการ พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านชุมชนจังหวัดขอนแก่น รางวัลที่ได้ หมู่บ้านที่ดำเนิน

โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ตีเด่น จังหวัดขอนแก่น ผู้ปฏิบัติตามนโยบาย ได้แสดงความคิดเห็นต่อปัจจัย ทั้ง 9 ปัจจัยดังนี้

5.1 ปัจจัยด้านผู้นำ ผู้นำมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ ผู้นำ ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม มีความรู้ ยุติธรรม รอบรู้กระบวนการการทำงานทุกขั้นตอนและรู้จักวิธีการแก้ปัญหาให้ถูกต้อง

5.2 ปัจจัยด้านคณะกรรมการ คณะกรรมการมีความสำคัญมากถ้าคณะกรรมการทำงานไปในทิศทางเดียวกันไม่ขัดแย้งงานก็ออกมาดี

5.3 ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเป็นการเพิ่มความรู้อะไรและเป็นการควบคุมตรวจสอบไปในตัวด้วย

5.4 ปัจจัยด้านการควบคุม การควบคุมมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน ผู้นำต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทุกขั้นตอน

5.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ เพิ่มความรู้ให้คณะกรรมการและประชาชนโดยการศึกษาดูงานหรืออบรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้ผู้นำและคณะกรรมการในการบริหารจัดการ

5.6 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร การทำงานไปในทิศทางเดียวกับกฎเกณฑ์เดียวกันงานย่อมสำเร็จด้วยดี

5.7 ปัจจัยด้านความรู้ การเรียนรู้สิ่งใดๆ ก็ตามจะส่งผลให้โครงการนั้นสำเร็จไปได้ด้วยดี

5.8 ปัจจัยด้านการตรวจสอบ รัฐต้องจัดตั้งกรรมการเพื่อตรวจสอบโครงการให้ประสบความสำเร็จ

5.9 ปัจจัยด้านการประสานงาน ผู้นำต้องรู้จักการประสานงานกับหน่วยงานอื่นไม่ว่า การแสวงหาความรู้ การประสานหน่วยงานเพื่อขอความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ

6. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 นายอดิศร เหล่าสะพาน ตำแหน่ง กำนันตำบลขามเรียง ได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบหมู่บ้านอยู่ดีมีสุข บ้านดอนมัน จังหวัดมหาสารคาม ผู้ปฏิบัติตามนโยบาย ได้แสดงความคิดเห็นต่อปัจจัย ทั้ง 9 ปัจจัยดังนี้

6.1 ปัจจัยด้านผู้นำ ผู้นำมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ ผู้นำ ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิด โครงการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาความเจริญแก่หมู่บ้านและชุมชน ของตนเอง

6.2 ปัจจัยด้านคณะกรรมการ คณะกรรมการ มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ คณะกรรมการและผู้นำต้องมีวิธีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการเพราะเนื่องจากหน้าที่บทบาทขององค์กรมีบทบาทหน้าที่ไม่เหมือนกับผู้นำต้องเป็นผู้ประสานงานกับองค์กรที่จะนำโครงการและกิจกรรม เพื่อสร้างแนวคิดโครงการใหม่ ๆ ลงสู่หมู่บ้านและชุมชน

6.3 ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ ข้อมูลข่าวสารต้องเป็นข้อมูลจริงถูกต้อง และเกิดประโยชน์ต่อประชาชน และต้องเป็นข้อมูลที่เที่ยงตรง ถูกต้อง ในเชิงบวกเพื่อเพิ่มความรู้ให้กับประชาชน

6.4 ปัจจัยด้านการควบคุม การควบคุมมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือ การบริหาร โครงการไม่ว่าจะเป็นของหน่วยงาน ภาคเอกชนหรือของภาครัฐก็ตาม ต้องมีการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน โครงการให้ถูกต้องและชัดเจนตามขั้นตอนและระเบียบการควบคุมงาน

6.5 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ คือหลักของการปฏิบัติงาน โครงการใดๆ ก็ตามการบริหารจัดการจึงเป็นหัวใจของการปฏิบัติงานอย่าง โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านชุมชน การที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการต้องเพิ่มที่ ผู้นำ คณะกรรมการ และประชาชนให้รู้หลักการบริหารให้ถูกต้องตามกฎระเบียบการบริหารจัดการที่ดี

6.6 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร องค์กรที่ดีต้องมีทิศทางและกฎระเบียบเพื่อให้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

6.7 ปัจจัยด้านความรู้ ภาครัฐต้องให้ความรู้กับประชาชนให้ทราบหลักการและเหตุผลในโครงการก่อนเพื่อให้ประชาชนได้ปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง

6.8 ปัจจัยด้านการตรวจสอบ การตรวจสอบจะควบคู่ไปกับการควบคุมเพื่อให้โครงการดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้องชัดเจนการตรวจสอบจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ

6.9 ปัจจัยด้านการประสานงาน การติดต่อประสานงานเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทุกหน่วยงาน โครงการประเด็นไปได้ด้วยดีต้องได้รับการประสานระหว่างหน่วยงาน

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนตามความคิดเห็นนั้น จากหัวเรื่องที่ได้นำไปสู่การกำหนดแนวคิดของ 1) ปัจจัยด้านผู้นำ ผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดโครงการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาความเจริญแก่หมู่บ้านและชุมชน แก้ปัญหา กล้าคิดกล้าทำ กล้าตัดสินใจ และสามารถประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับ Bass. (1998 : 29) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ภาวะผู้นำคือ กระบวนการเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องเป็นผู้เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของผู้ตามและต้องได้รับผลเกินเป้าหมายที่กำหนด ทักษะคิด ความเชื่อ ความเชื่อมั่น และความต้องการของผู้ตามต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงจากระดับต่ำไปสู่ระดับที่สูงกว่าซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์ ภาสุกยัต (2541 : 87) ผู้นำ คือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากการเลือกตั้งหรือการยกย่องจากกลุ่มให้ทำหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำเช่น การชี้แนะ การสั่งการ และการให้ความช่วยเหลือให้กลุ่มสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ 2) ปัจจัยด้านคณะกรรมการ คณะกรรมการและ ผู้นำต้องมีวิธีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการเพราะเนื่องจากบทบาทหน้าที่ขององค์กรมีบทบาทหน้าที่ไม่เหมือนกับผู้นำต้องเป็นผู้ประสานงานกับองค์กรที่จะนำโครงการและกิจกรรม เพื่อสร้างแนวคิด โครงการใหม่ ๆ ลงสู่หมู่บ้านและชุมชนและให้ความสำคัญกับการประชุมทุกครั้ง รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ร่วมติดตาม และประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กับและเกิดความสามัคคีในการร่วมมือกับในชุมชน ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการทำงานในโครงการทุกขั้นตอนและต้องมีกระบวนการให้ความรู้กับประชาชนเพื่อเป็นการพัฒนาภูมิปัญญาของประชาชนด้วยสอดคล้องกับ (กิตติพงษ์ พิพิธกุล. 2544 : 10) ได้กล่าวการมีส่วนร่วมของสมาชิกหมายถึงการร่วมมือของปัจเจกหรือกลุ่มบุคคล เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดความต้องการหรือช่วยเหลือค้นหาสาเหตุของปัญหา การตัดสินใจร่วมกัน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดการและติดตามประเมินผลในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มหรือองค์กรที่เข้าเป็นสมาชิกสอดคล้องกับ (เจลิชว นูริภักดี และคณะ. 2545 : 113-114) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึงการเข้าร่วมกลุ่มบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกขั้นตอนของโครงการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วมต้องเป็นไปในรูปผู้ร่วมต้องเป็นไปในรูปผู้ร่วมต้องรับการพัฒนาแท้จริงและ

ถาวร 3) ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน เป็นการให้และรับข้อมูลข่าวสารในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และส่งผลต่อการตรวจสอบด้วยข้อ มูลข่าวสารต้องเป็นข้อมูลจริงถูกต้อง และเกิดประโยชน์ต่อประชาชน และต้องเป็นข้อมูลที่เที่ยงตรง ถูกต้อง ในเชิงบวกเพื่อเพิ่มความรู้ให้กับประชาชนเพราะเป็นการให้ประชาชนรับข่าวสารและเพิ่มความรู้และซึ่งอาจเป็นการควบคุมและตรวจสอบไปในตัวด้วยซึ่งสอดคล้องกับวิจิตร อวาท (2541 : 17) ได้กล่าวถึงความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า การประชาสัมพันธ์เป็นศิลป์ และศาสตร์ของหน่วยงานที่จะสื่อสารความรู้สึนึกคิด กิจกรรม และวิธีการที่องค์การ สถาบัน หน่วยงานปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีแก่สังคมและประชาชน และสอดคล้องกับ อุบลวรรณ ปิติพัฒนา โหมยิต (2542 : 1) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า การประชาสัมพันธ์หมายถึงรูปแบบของการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวข่าวสารทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสถาบันหรือหน่วยงานไปสู่กลุ่มประชาชน เป้าหมายโดยมีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่งการประชาสัมพันธ์ อาจเป็นกิจกรรม สถานการณ์ การกระทำ คำพูด การเขียน ที่มีอิทธิพลขององค์กรต่อการติดต่อ สื่อสารเผยแพร่ ซึ่งแจ้งชักชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วม และ 4) ปัจจัยด้านการควบคุมและตรวจสอบการบริหารโครงการไม่ว่าจะเป็นของหน่วยงาน ภาคเอกชนหรือของภาครัฐก็ตาม ต้องมีการควบคุม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนโครงการให้ถูกต้องและชัดเจนตามขั้นตอนและระเบียบการ ควบคุมงานและประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนิน โครงการทุกขั้นตอน ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทุกขั้นตอนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งรวมถึงภาคประชาชนต้องดูแลการปฏิบัติงาน โครงการให้ประสบความสำเร็จเพราะถ้าขาดการควบคุมงานก็จะล้มเหลว สอดคล้องกับ เสน่ห์ จุ้ยโต (2546 : 48) ได้ให้ความหมายของการควบคุมหมายถึง กระบวนการติดตามตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าที่ปฏิบัติไปนั้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ เพื่อเป็นการปรับแต่งแก้ไขให้งานนั้นเป็นไปตามเป้าหมายและกล่าวว่าการควบคุมมี 3 ส่วนคือ 1) การควบคุมก่อนการดำเนินการ (Input) เป็นการควบคุมเพื่อป้องกันกระบวนการเพื่อ ดูว่ากระบวนการนั้นเป็นไปตามแผนหรือไม่ 2) การควบคุมการดำเนินการ (Process) เป็นการควบคุมระหว่างงานนั้นกำลังดำเนินการ 3) การควบคุมหลังการดำเนินการ (Output) เป็นการควบคุมข้อมูลย้อนกลับหลังจากการกระทำได้เกิดขึ้นแล้ว สอดคล้องกับ พิพากรณ์ วิชาวิทศาสตร์นันท์ (2552 : 69) ได้ให้ความหมายของการควบคุมไว้ว่าการควบคุมหมายถึงการ ตรวจสอบดูว่าทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินการสอดคล้องไปตามแผน คำสั่งและหลักการที่ได้วางไว้หรือไม่ วัตถุประสงค์ของการควบคุมเพื่อค้นหาจุดอ่อน และข้อบกพร่องเพื่อทำการแก้ไข และ

ป้องกันไม่ให้ผลงานคลาดเคลื่อนตามวัตถุประสงค์ 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ หลักของการปฏิบัติงาน โครงการใด ๆ ก็ตามการบริหารจัดการจึงเป็นหัวใจของการปฏิบัติงานอย่าง โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านชุมชน การที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการต้องเพิ่มที่ ผู้นำ คณะกรรมการ และประชาชนให้รู้หลักการบริหารให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ การบริหารจัดการที่ดี ต้องให้ความรู้กับผู้นำ คณะกรรมการและประชาชน เพื่อให้ทราบหลักการในการบริหารจัดการที่ดีจึงจะให้โครงการประสบผลสำเร็จ โดยการเพิ่มความรู้ให้คณะกรรมการและประชาชนโดยการศึกษาดูงานหรืออบรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้ผู้นำและคณะกรรมการในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับ บุตรี จูโรจน์ และคณะ (2549 : 12) ได้ร่วมกันอธิบายว่าการจัดการคือการติดตามการดำเนินงานตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยองค์กรหรือบุคคลากรที่ร่วมงานกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเฉพาะนั้น และสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550 : 2) ได้อธิบายร่วมกันว่า การจัดการเป็นกระบวนการที่ออกแบบสำหรับบุคคล เพื่อการทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือเป็นกระบวนการของการมุ่งไปสู่เป้าหมายขององค์กรการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรหรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมซึ่งบุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 6) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรการทำงานไปในทิศทางเดียวกับกฎเกณฑ์เดียวกันงานย่อมสำเร็จด้วยดี พื้นที่ต่างกับวัฒนธรรมต่างกันความต้องการก็ต่างกันเพราะคนในชุมชนเดียวกับย่อมมีวัฒนธรรมเดียวกันความต้องการก็ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2540 : 14) ให้ความหมายของวัฒนธรรมองค์กรหมายถึง แบบแผนความเชื่อร่วมกัน และความคาดหวังร่วมกันของสมาชิกอันทรงอิทธิพลในการบ่งชี้พฤติกรรมของบุคคลคนและในกลุ่ม และสอดคล้องกับวันชัย มีชาติ (2548 : 21) กล่าวว่าวัฒนธรรมองค์กรหมายถึงสิ่งที่สร้างขึ้นในองค์กรสิ่งที่แสดงออกอย่างชัดเจนและจับต้องได้และเป็นสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายใน วัฒนธรรมเป็นระบบคุณค่า และความเชื่อร่วมกันขององค์กรซึ่งจะกำหนดพฤติกรรมของสมาชิก ทั้งในเรื่อง การปรับตัวขององค์กรต่อสภาพแวดล้อมและกระบวนการทำงานขององค์กร